

Ilmub üks kord kuus alates 1993. aastast

ISSN 1406-0698

Tänases numbris :

→	EESTI UUDISED	1
→	Standardipäevaks	3
	Standardipäeva läkitus	5
	Rahvusvahelised standardid Eestis	6
	WTO TBT koodeks	7
→	Standardikomisjonis	8
→	Standardiseaduse eelnõust	9
→	Specification - eesti keeles?	11
→	Mõõde ja tolerants (ISO/TK 213 koosolekul)	12
→	Tekstiiltoodetel uus märgistus	13
→	Metroloogide koolitus	14
→	Akrediteerimisenõukogus	15
→	Litsentseeritud taatluslaborid	16
→	CEN UUDISED	18
→	Septembris saadud	
	ISO, IEC, CEN standardid	19
→	Eesti standardite kavandid	33
→	Registrisse kantud	34

***Õnnitleme oma
lugejaid
Rahvusvahelisel
Standardipäeval !***

***Soovime jätkuvat
edukat koostööd !***

***Standardiamet
EVS Tentaaja***

EESTI UUDISED

- Euroopa Standardikomiteele CEN on saadetud juulis 1997 registreerimiseks järgmised Euroopa standardid eesti keeles:
EVS-EN 45003:1997 Kalibreerimis- ja katselaborite akrediteerimissüsteem. Toimimise ja tunnustamise üldnõuded
EVS-EN 45004:1997 Eri tüüpi inspekteerimisorganite toimimise üldkriteeriumid
- 27.-28 augustil toimus Laulasmaal akrediteerimisenõukogu väljasõiduistung, millest võite lugeda lk 15.
- ISO Büllätääni septembrinumbris on toodud standardiorganite nimekiri, kes on viimase kuu jooksul teavitanud ISO/IEC Teabekeskust sellest, et nad on aktsepteerinud Maaailma Kaubandusorganisatsiooni WTO TBT standardite koostamise, vastuvõtmise ja kohaldamise tegevusnormistiku (The Code of Good Practice for the Preparation, Adoption and Application of Standards).
Argentiina, Belgia, Guajaana, Jaapani, Läti, Mehhiko, Maroko, Norra ja Sri Lanka standardiorganite kõrval on seda teinud ka Eesti Standardiamet.
- 16. septembril toimus Taani Standardi korraldusel Kopenhaagenis informatsioonioline seminar Taani ning Euroopa standardimisprotseduuridest ja korraldusest, WTO teabekeskuse funktsioonidest ning teavitamisprotseduuridest. Seminaril osalesid Olev Tapupere Eesti Elektrotehnikakomiteest, Merike Kompus Majandusministeeriumist ning Endla Sandberg, Enna Kaarest ja Anne Laimets Standardiametist.
- 19. septembril toimus Toidu standardimise tehnilise komitee koosolek, kus arutati ISO standardite tõlkimist, tõlkeprioriteetide määramist ja EVS-ISO standardite koostamist sensoorse analüüsi kohta. Koosolekul tutvustas EVS standardiosakonna juhataja E. Sandberg abiprogramme, mille raames on võimalik saada toetust standardimise edendamiseks. Otsustati moodustada töörühm sensoorset analüüsi käsitlevate rahvusvaheliste standardite ülevõtmiseks Eesti standarditeks.
- 22. septembril toimus infotehnoloogia standardimisalane nõupidamine. Nõupidamisest võtsid osa TTÜ, Abobase Systemsi, Küberneetika AS, ETS, AS Datel, Informaatikakeskuse ja EVS spetsialistid. Kohalolijad leppisid kokku tegutseda initsiatiivgrupina infotehnoloogia tehnilise komitee asutamiseks. Tehnilise komitee asutamiskoosolek on kavas pidada 22. oktoobril.
- 23. septembril kohtus PHARE ekspert hr Robert Frazer, kes valmistab ette PHARE projekti seadusandluse ühtlustamisest energia sektoris, EVS standardiosakonna juhataja Endla Sandbergiga.
- 23. septembril kohtus Tim I.B. Lund Det Norske Veritasest Standardiameti töötajatega. Ettevalmistamisel on kava keskkonnakorralduse süsteemide rakendamiseks Eestis (ISO 14000 sarja standardite ja EMAS põhjal). Selleks on

novembris kavas korraldada arutelu asjasthuvitatud osapoolte esindajatega ning üldtutvustav seminar laiale üldsusele.

- Metroloogide koolituskursus toimub Tartus oktoobris-novembris vt lk 14

• **STANDARDIOSAKONNA TELEFONINUMBRID ON MUUTUNUD**

Standardiosakonna juhataja	Endla Sandberg	49 20 20	tuba 26
EVS Teataja toimetaja	Anne Laimets	49 20 20	tuba 215
Standardite toimetamine	Maire Aas	49 20 20	tuba 215
Standardite vormistamine	Sirje Pannik	49 35 93	tuba 27
Standardite müük	Maie Jaanits	49 35 93	tuba 28
PRAQIII koordinaator	Sirje Leol	49 20 21	tuba 210

PRAQIII UUDISED

11.09.1997 toimus **PRAQ III koordinatsioonigrupi koosolek**. Päevakorra põhiküsimuseks oli täiendavate ettepanekute tegemine 1998.a PRAQ III Work Plan 2 ulatuse ja uute projektide osas.

Otsustati:

- a) Teha CEN TCU -le ettepanek laiendada PRAQ III ulatust keskkonnaalaste tehniliste õigusaktide ja standardite tõlkimise osas .
- b) Taotleda uue aktsiooni algatamist "Tarbe kaupade ekspertiisisüsteem ja selle vastavus EL nõuetele", mis peaks koosnema üldisest informatsiooniseminarist (3-5 osavõtjat iga maa kohta), olukorra analüüsist kohapeal, abist vastava seadusandluse väljatöötamisel, institutsioonide rajamisel ja ekspertide koolitamisest.

Seminarid:

- 15.-19.sept. Riias pilootprogrammi "Kvaliteedijuhtide ja -õpetajate koolitus" raames toimunud kvaliteedi juhtauditiitorite kursusest võttis osa Krista Maidla Eestist.
- 16.-18.sept. Riias toimunud seminarist "Kvaliteeditagamise ja metroloogia" võtsid osa Eestist Raigo Lukk, Riho Vendt, Edi Kulderknup, Viktor Vapson ja Paavo Lõuk.

Lisaks eelmises "Teatajas" loetletud seminaridele on käesoleva aasta lõpus planeeritud veel läbi viia alljärgnevad seminarid :

- "Kvaliteeditagamise vastavushindamisinstitutsioonides"
- "Määramatuse arvestamine metroloogias"
- "Seostatavus ja määramatus etalonainete juures"
- "Halva kvaliteedi hind" (Kaasnev pilootprogramm viiakse läbi kolmes Eesti ettevõttes)

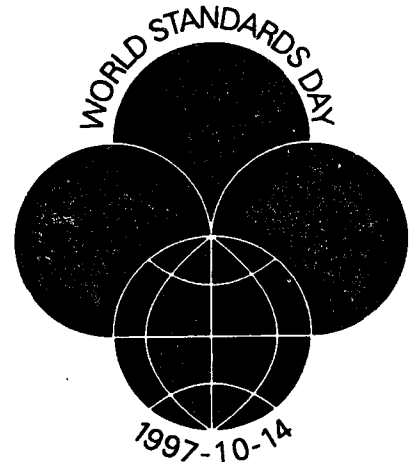
PRAQIII raames osalesid septembris Euroopa üritustel:

- 11. septembril võttis Lembit Ostrat osa Kopenhaagenis toimunud seminarist "Katsete teostamise usaldatavus - klientide vajadused"
- 19-25. septembril osales ISO Peassambleel EVS peadirektor Arno Univer
- 29-30. septembril Berliinis osalesid Keemiliste analüüsise mõõtemääramatuse hindamise töökoosolekul Ene Rahumägi ja Jüri Starkopf

14. OKTOOBER ON RAHVUSVAHELINE STANDARDIPÄEV

14. oktoobril tähistatava rahvusvahelise standardipäeva teemaks on tänavu "Maailma kaubandus vajab rahvusvahelisi standardeid".

Terves maailmas müüakse eri standardite järgi toodetud autosid, toiduaineid, arvuteid, ravimeid ja muid tooteid, mis tihtipeale võistlevad omavahel või veel hullem, on omavahel konfliktis. Konkurents maailmaturul on takistatud toodetele ja teenustele kehtivate rahvusstandardite, sertifitseerimis- ja katsemeetodite ülekülluse tõttu. Paljud neist on põhjuseks kaubanduses tehniliste tõkete tekkimisel. Rahvusvaheline standardipäev annab võimaluse arutleda maailma kaubanduse ja rahvusvaheliste standardite omavahelistest suhetest. Eriti aga sellest tähtsast osast, mis on rahvusvahelistele standarditele omistatud maailma

Kaubandusorganisatsiooni WTO TBT (Technical Barriers to Trade) lepingus. WTO liikmesriikidel tuleb pöörata rohkem tähelepanu rahvusvaheliste standardite kasutamisele, mitte aga tekitada eri leerisid. Rahvusvaheline toodete ja teenuste standardimine edendab kaubavahetust eri tootjate vahel, toodete kvaliteeti ning madalat hinda, kokkusobivust, kõrgtehnoloogia laiemat levikut ja ülemaailmset vaba kaubandust.

RAHVUSVAHELISE STANDARDIPÄEVA LÄKITUS

ISO president hr Liew Mun Leong, IEC president hr Bernard H.Falk, ITU peasekretär hr Pekka Tarjanne pöörduvad oma standardipäeva läkituses maailma poole.

Firmad ja tarbijad peaksid saama maksimaalset kasu võimalikult laias skaalas rakendatud rahvusvahelistest toodete ja teenuste standarditest kokku sobitamaks üle kogu maailma tehnoloogiaid.

Tarnijatel on võimalus säästa raha pakkudes rahvusvaheliselt standardiseeritud spetsifikaadi alusel

valmistatud ühte toodet kõikidel turgudel, mis väldib asjatut raiskamist ja väldib tooteid, mis eeldavad erinevate rahvuslike nõuete täitmist. Tarbijad aga leiavad, et nende valikuvõimalused on laienenud seoses ülemaailmsete pakkumistega, mis näitavad kindlat kvaliteedi-, töökindluse- ja ohutustaset. Kokkuvõttes peavad tarbijad saama kasu ka tarnijatevahelise võistluse tõttu alanenud hindadest.

ISO, IEC ja ITU, kelle standardimisalad täiendavad üksteist, ja kelle

standardid moodustavad täieliku vabatahtlike rahvusvaheliste tehniliste kokkulepete süsteemi. Avaldatud rahvusvaheliste standardite või soovitusena aitavad need tuua tehnoloogilist kokkusobivust üle maailma. Nende rakendamine lisab suurtele ja väikestele ettevõtetele mõjuvõimu majanduse kõigis sektorites, eriti kaubavahetuse hõlbustamiseks.

Standardid on alati olnud tihedalt seotud kaupade ja teenuste vahetamisega tarnijate ja tarbijate vahel. Kokkulepped kaalude ja mõõtude osas on mitmeid sadu aastaid teinud kergemaks ostjate ja müüjate elu, kaasa arvatud nii lihtsate vahetuste puhul nagu leiva ja riisi ostmine.

Uuemal ajal on vahetus lülitunud sellistesse igapäevastesse tegevustesse nagu valguse sisselülitamine või telefoniga helistamine, mis on saanud võimalikuks tänu standardimisprotsessile, milles ISO, IEC ja ITU on eksperdid.

Poliitiliste tõkete kõrvaldamine, riiklike monopolide, nagu energia ja telekommunikatsioon, privatiseerimine ja uute tarnijate turuletulek arengumaadest on täna muutnud kaubanduse ilmet.

Maailma kaubanduse kasv ületab jätkuvalt maailma tootmise kasvu. Turud muutuvad globaalseks. Üha enam ühendavad majandusmängijaid üle piiride hankelülid, mis toovad kaupu tootjatelt tarbijaile. ISO, IEC ja ITU rahvusvahelised kokkulepped hõlbustavad piirideta kaubandust.

Rahvusvaheliste standardite kui globaalturu vundamenti olulist osa on otsesõnu tunnistanud Maailma Kaubandusorganisatsiooni WTO Kaubanduse tehniliste tõkete TBT leping, mille järgi valitsused kohustuvad kasutama rahvusvahelisi standardeid vältimaks tarbetuid tõkkeid kaupade vabal liikumisel. WTO lepingu üheks lisaks on "Standardite koostamise, vastuvõtmise ja kohaldamise tegevusnormistik".

ISO, IEC ja ITU ühelt poolt ja WTO teiselt poolt peavad tagama, et nende sõnumit on kuulda võetud: maailmakaubandus vajab maailma-standardeid.

WTO/TBT lepingu allakirjutanud maad peavad järgima endale võetud poliitilist kohustust vaba, erapooletu ning ausa maailma kaubandussüsteemi osas ning samaaegse kohustusega rakendama rahvusvahelisi standardeid saamaks maksimaalset kasu arenevast maailmaturust.

STANDARDIPÄEVAKS

Iga-aastane Rahvusvahelise standardipäeva läkitus sisaldab juhtivate ülemaailmsete standardiorganisatsioonide liidrite sõnumit sellest, millele tuleks pöörata enam tähelepanu standardimise valdkonnas. Tänavu-aastane sõnum on eriti tähendusrikas Eestile. On langetatud poliitilised otsused liituda Maailma Kaubandusorganisatsiooniga ning saada Euroopa Liidu liikmeks, on elavnenud majandustegevus ning meie ettevõtjad on üha

tõsisemalt pürgimas maailma turgudele. Rahvusvahelistest lepetest tulenevad kohustused ning soov olla edukas kaupade ning teenuste müümisel-ostmisel juhib meid vajaduseni kasutada rahvusvahelisi standardeid. See tähendab seda, et rahvusvahelised standardid peavad olema Eestis kättesaadavad: et oleks kiiresti võimalik leida infot kas standard on olemas, tutvuda sellega

kohapeal, osta ning vajadusel see üle võtta Eesti standardiks.

Põhieeldused on selleks loodud kuulumisega rahvusvahelistesse standardiorganisatsioonidesse. Eesti standardimine on esindatud kõigis kolmes rahvusvahelises standardiorganisatsioonis. Standardiamet on ISO kirjavahetajaliige, Eesti Elektrotehnikakomitee IEC assotsieerunud liige, ITU liige on Teede- ja Sideministerium.

Võimalused on olemas, nüüd on põhisõna standardite vajajatel.

Rahvusvaheliste standardite ülevõtu senised arvulised tulemused on veel küllaltki tagasihoidlikud. Eesti standarditeks on üle võetud ISO 9000 sarja standardid (ISO 8402, ISO 9000-1, ISO 9000-2, ISO 9001, ISO 9002, ISO 9003, ISO 9004-1, ISO 9004-2, ISO 10013, ISO 10011-1, ISO 10011-2, ISO 10011-3), ISO 520, ISO 6708, ISO 7268, ISO 8421-2, ISO 8421-3, kokku 17 standardit üle 11000 olemasolevast ISO standardist. Loomulikult ei ole meil kõiki standardeid vaja üle võtta Eesti standarditeks, kuid kindlasti peaks neid olema palju rohkem. Positiivse muudatuse toovad kaasa ülevõtuks kavandatud ISO 14000 sarja standardid ja infotehnoloogia terministandardid. IEC standardeid on Eesti standarditeks üle võetud 2.

Samas tuleb märkida, et väga oluliselt on suurenenud ISO standardite müük. Praegu lepatakse Eestis põhiliselt juba valmis standarditega, kuid ei tohiks unustada, mis eeliseid annab võimalikult vara standardi sisust teadasaamine. See võimalus avaneb, kui ollakse registreerunud osalemiseks rahvusvaheliste standardiorganisatsioonide tehniliste komiteede töös. Kuigi liikmelisuse staatus rahvusvahelistes standardiorganisatsioonides ei anna meile õigust hääletada kavandite sisu suhtes, ollakse

standardeid ettevalmistavates töögruppides valmis kuulama arukaid arvamusi. Kuna edaspidi tekib kindlasti võimalus, ja ka vajadus, aktiivselt kaasa rääkida standardite sisu osas, peaks juba praegu mõtlema rahvusvahelises koostöös osalemise peale. Käesoleval ajal saadakse töömaterjale 11-st ISO tehnilisest komiteest, eesti eksperdid on käinud osalemas 3 tehnilise komitee töökoosolekutel.

Keda peetakse meeles Rahvusvahelisel standardipäeval? Kes on n.ö päevakangelased?

Nendeks on sadadesse tuhandettesse ulatuv vabatahtlike ekspertide armee, kes ei pea paljuks kulutada aega ja raha üldiselt kasulike standardite loomiseks. Ning koos nendega tähistavad Rahvusvahelist standardipäeva standardiinstituutsioonid, kes annavad oma panuse selleks, et ekspertide töötulemus võimalikult kiiresti ja väiksemate kulutustega standardite kujul nende vajajateni jõuaks.

Eestis ei saa me veel rääkida aktiivsest ja teadlikust laiaulatuslikust osalemisest standardimises. Nii mõnigi kord arvatakse, et see on ainult Standardiameti mure, et käepärast oleks vajalik standard, vajaja ise kasutaks juba valmis vilja selle eest oma panust (aega, raha) andmata. Kuid peab ütleva, et see aeg hakkab ümber saama. Eesti ja oma heaolu eest muret tundvad inimesed on hakanud üha tõsisemalt mõtlema organiseerumise peale. Selle tõenduseks on kolme standardimise tehnilise komitee moodustamine ning ka nende aktiivne tegutsemine, olemasolevad ülevõetud ning töösolevad standardid.

Standardiameti standardiosakonna nimel soovin jätkuvat indu, tarmukust ning töökust rahvusvaheliste standardite kättesaadavaks tegemisel kõigile standardimisega aktiivselt

tegutsevatele ning standardimisest huvitatuile.

Meie omalt poolt teeme kõik meist oleneva, et oleksite edukad.

Ja just Rahvusvaheline Standardipäev on see päev, mil peaksime korraks aja

maha võtma ning mõtlema, mida saaks või peaks meist igäüks tegema, et ära kasutada rahvusvahelise standardimise võimalusi.

Endla Sandberg

Standardiameti standardiosakonna juhataja

WTO TBT KOOD

WTO-ga liitumisläbirääkimistel loetakse tehniliste kaubandustõkete vältimise üheks tagatiseks TBT (Technical Barriers to Trade) Standardite koostamise, vastuvõtmise ja kohaldamise tegevusnormistiku aktsepteerimist liituda soovivate riikide standardiinstitutsioonide poolt.

Käesoleva aasta augustis teatas Standardiamet ISO/IEC teabekeskusele tegevusnormistiku aktsepteerimisest.

Sellega on võetud järgmised kohustused:

- standardeid ei koostata, võeta vastu ega kohaldata kavatsusega tekitada või tekitades tarbetuid takistusi rahvusvahelisele kaubandusele;
- standardite väljatöötamisel võetakse aluseks olemasolevad või ettevalmistamisel olevad rahvusvahelised standardid või nende osad, välja arvatud siis, kui need on ebatõhusad või sobimatud (ebapiisav kaitsetase, kliimatingimused, põhilised tehnoloogilised probleemid);
- osaletakse oma ressurside piires rahvusvaheliste standardite koostamises valdkondades, kus on üle võetud või kus kavatakse standardeid vastu võtta;
- vältida töö dubleerimist riigis ning rahvusvahelise töö dubleerimist;
- toote nõuete standardimisel piirduda kasutusomaduste standardimisega, mitte standardida kujundust või kirjeldavat iseloomustust;
- avaldada kaks korda aastas töökava, millest tuleb teatada ning saata üks eksemplar ISO/IEC teabekeskusele;
- saada ISONET liikmeks või delegeerida liikmelisus muule organisatsioonile;
- jätta vähemalt 60 päeva aega standardi kavandi kohta arvamuse avaldamiseks; põhjendatud juhtudel võib see aeg lühem olla;
- standardi kavandi taotluse korral mujalt saata see sama maksumusega, mis kodumaisele soovijale;
- standardi ettevalmistamisel vastuvõtmiseks tuleb arvestada saadud arvamusi, tegevusnormistiku aktsepteerinud standardiorgani arvamustele tuleb vastata võimalikult kiiresti;
- standardid tuleb pärast vastuvõtmist viivitamata avaldada;
- taotluse korral esitada koopia viimasest töökavast või standardi kavandist sama tasu eest kui kodumaisele tellijale;
- võtta mõistvalt arvesse esildised tegevusnormistiku toimimise kohta ning püüda objektiivselt lahendada kõiki kaebusi.

STANDARDIKOMISJONIS

28 08 97 toimunud Standardikomisjoni protokollist

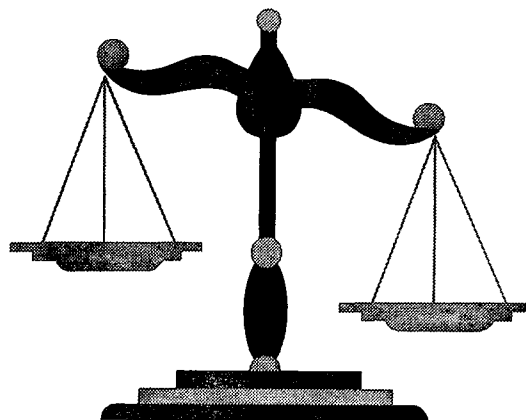
1 Eesti standardite kavandite arutelu

1.1 Söödateravili, jõusööt ja jõusööda-komponendid. Üldise toksilisuse määramine

Kavandi esitaja: Riigi Viljasalv. Kavand läbi arutatud tehnilises komitees EVS/TK 1 "Toiduained".

Eesti algupärane standard vastava GOST ja rahvusvaheliste dokumentide alusel.

OTSUSTATI: Kavand heaks kiita. Täpsustada terminoloogiat. Arvestada komisjoniliikmete kokkulepitud märkuste ja tekstiparandustega.

1.2 Mesi. Tehnilised nõuded ja katsetamine.

Kavandi esitaja: Riigi Veterinaarlabor. Kavand läbi arutatud tehnilises komitees EVS/TK 1 "Toiduained".

Eesti algupärane standard DIN standardite jt dokumentide alusel arvestades EL mee direktiivi nõudeid.

OTSUSTATI: Kavand heaks kiita. Arvestada komisjoniliikmete kokkulepitud märkuste ja tekstiparandustega.

2 Eesti standardite koostamissetepanekute arutelu

2.1 Infotehnoloogia. Tarkvara elutsükli protsessid

Ettepaneku esitaja: Eesti Informaatikakeskus ja Küberneetika AS.

ISO/IEC 12207:1995 ülevõtt.

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.

2.2 Elektromagnetiline ühilduvus. I osa. Üldist. 1.jagu. Põhiliste määratluste ja terminite kasutamine ja tõlgendamine (EN 61000-1-1)

Ettepaneku esitaja: TTÜ Elektrotehnika aluste ja elektrimasinate instituut.

Ettepanekut toetab Eesti Elektrotehnikakomitee.

EN 61000-1-1 ülevõtt Eesti standardiks.

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita. Taotleda standardi tõlkimise finantseerimist PRAQIII raames.

2.3 Toitesüsteemide ja nendega ühendatud seadmetiku harmoonikute ja valeharmoonikute mõõtmiste ja mõõteaparatuuri üldjuhend

Ettepaneku esitaja: TTÜ Elektrotehnika aluste ja elektrimasinate instituut.

Ettepanekut toetab Eesti Elektrotehnikakomitee.

Euroopa harmoneeritud standardi EN 61000-4-7 ülevõtt Eesti standardiks.

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita. Taotleda standardi tõlkimise finantseerimist PRAQIII raames.

2.4 Nisu. Üldnõuded

Ettepaneku esitaja: Riigi Viljasalv.

Eesti algupärase standard ISO 7970 ja GOST 9353 alusel.

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.

2.5 Rukis. Üldnõuded

Ettepaneku esitaja: Riigi Viljasalv.

Eesti algupärane standard GOST 16990 alusel

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita. Enne rukki ja nisu standardite kavandite koostamise alustamist töögrupil uurida, kas on olemas vastavaid FAO või EL dokumente.

2.6 Äritegevuslik telekommunikatsioon (BTC); 64 kbit/s piiranguteta digitaalrendiliin (D64U); Ühenduskarakteristikud, võrgu- ja terminaliliides

Ettepaneku esitaja: Telekommunikatsioonialane tehniline komitee EVS/TK 3.

ETSI (harmoneeritud) standardite ETS 300 288, ETS 300 289, ETS 300 290 ja ETS 300 766 ülevõtt.

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita. Taotleda ETSI standardite tõlkimise finantseerimist PRAQIII raames.

2.7 Äritegevuslik telekommunikatsioon (BTC); Digitaalsete vahendusjaamade ülekandekarakteristikud

Ettepaneku esitaja: Telekommunikatsioonialane tehniline komitee EVS/TK 3.

ETSI (harmoneeritud) standardi ETS 300 439 ülevõtt.

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita. Taotleda ETSI standardite tõlkimise finantseerimist PRAQIII raames.

2.8 Äritegevuslik telekommunikatsioon (BTC); 2 Mbit/s struktureerimata ja struktureeritud digitaalrendiliinid (D2048U ja D2048S)

Ettepaneku esitaja: Telekommunikatsioonialane tehniline komitee EVS/TK 3.

ETSI (harmoneeritud) standardite ETS 300 246, ETS 300 247, ETS 300 248, ETS 300 418, ETS 300 419 ja ETS 300 420 ülevõtt.

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita. Taotleda ETSI standardite tõlkimise finantseerimist PRAQIII raames.

STANDARDISEADUSE EELNÕUST

Standardiseaduse töögrupp esitas seaduse eelnõu majandusministeeriumile ametlikule kooskõlastamisele saatmiseks 27. mail 1997. Kuna esines arvamusi, et standardimist kui eraõiguslikku vabatahtlikku tegevust ei ole vaja seadusega reguleerida, tellis Majandusministeeriumi tööstuspoliitika osakond standardimise õigusliku kontseptsiooni, mille raames esitati

arvamus ka Standardiseaduse eelnõu kohta. Ekspertgrupp leidis, et Standardiseadus ei ole vajalik ning tegi ettepaneku alustada uue seaduseelnõu "Tehniline norm ja standard" väljatöötamist. Käesolevaks ajaks on Majandusministeerium esitanud Justiitsministeeriumile ettepaneku eelpoolnimetatud eelnõu koostamiseks.

Juulis saatis EVS Standardiseaduse eelnõu ekspertiisiks CEN-i, kust määrati eksperdiks hr Alain Souloumiac Prantsusmaalt. Peale talle saadetud materjalidega (Eesti Põhiseadus, Standardiseaduse eelnõu ja seletuskiri) tutvumist viibis hr

Souloumiac 27-28. augustil Tallinnas ja kohtus standardiameti, majandusministeeriumi ja justiitsministeeriumi esindajatega.

Alljärgnevalt refereerime hr Souloumiaci arvamust.

ALAIN SOULOUMIACI ARVAMUS EESTI STANDARDISEADUSE EELNÕU KOHTA

Eksperti arvamusel on Standardiseadus Eestis vajalik, kuid olemasolev eelnõu vajab ümbertöötamist ja tihendamist.

Standardiametis arutati standardiseaduse vajalikkust, standardiseaduse põhiseisukohti, seaduse esitamist, tehti iga paragrahvi ülevaatus ja vaadati läbi seletuskiri eelnõu juurde.

Arutelu tulemusena lepiti kokku ettevõtte spetsifikaatide ja rahvuslike standardite eristamises, standardivate kogude ja tehniliste komiteede ühendamises, autoriõiguse küsimustes, standardite kasutamise kohustuslikkuse asemel viitamises standarditele.

Eelnõu tekst lühenes 3245 sõnalt 1364 sõnale.

Mõningates arvamustes eelnõu kohta on väidetud, et standardimine on eraõiguslik tegevus ning seetõttu ei ole mingisugust vajadust seaduse järele.

Vastavalt lääne filosoofiale eelistatakse tavaliselt standardimisel eraorganisatsiooni. Standardeid tuleb lugeda eraõiguslikeks dokumentideks. Siiski, rahvuslikule standardiorganisatsioonile antud ülesanne korraldada standardimist, esindada maad rahvusvahelistes standardiorganisatsioonides ning anda oma panus tehniliste eeskirjade rakendamisele on seotud riigi majandustellimusega. (Public Economic Order). Riik on volitatud korraldama seda kasumit mittetoovat tegevust, kuna see annab oma panuse

avalikule teenusele (contribution to the public service). Enamik Euroopa standardiorganeid on allutatud (are subjected) õigusaktidele (legal regulations).

Näitena võib viidata Briti traditsioonile. Kõik ülaltoodud mõtted on toodud BSI ja Ühendatud Kuningriigi vahelises Vastastikuse mõistmise memorandumis. Eestis on vajalik seadus, et asendada sajandipikkust traditsiooni.

Hr Souloumiac kohtus R.Lumistega Majandusministeeriumist ja M.Pärtega Justiitsministeeriumist.

Mõlemad ministeeriumid omavad võtmerolli seaduse esitamisel parlamenti ning vastavate määruste rakendamisel.

Vestlus oli avatud ning positiivne. Mõlemad esindajad näitasid välja sügavaid teadmisi eelnõu objekti, Euroopa filosoofia ning Standardiseaduse tähtsuse suhtes seoses eurointegratsiooniga.

Eelnõu vajab täiustamist (parandamist). Täiesti toetati eelnõu põhiseisukohti ühe standardiorgani, standardite mittekohustuslikkuse ja standardite kasutamise osas, kuid eelnõu leiti olevat liiga pikk.

Üksikasju ei peaks kirjutama seadusesse, vaid need peaks jätma täidesaatvatesse määrustesse. Seadusega otseselt mittesaavutatavad eesmärgid ei peaks olema toodud eelnõus.

Seadus peaks täitma kõiki õiguslikke nõudmisi, mis tulenevad Eesti rahvusvahelistest kohustustest, eelkõige Eesti saamiseks EL liikmeks: teavitamise direktiiv, teavitamine standarditest, standardite ülevõtt, harmoonilised standardid, võõrkeele kasutamine, rahvusliku standardiorgani tehniline korraldus, finantseerimise põhimõtted.

Rõhutati selgelt, et Eesti standardiorgan peab tulevikus olema iseseisev kasumit mittetaotlev organisatsioon. Praegune ülemineku-periood, mil selleks on riigi eelarvest finantseeritav riigiorganisatsioon, peab olema nii lühike kui võimalik.

Töö, mis on seotud eelnõu ettevalmistamisega, peaks toimuma lühikese ajaga, et jõuda seaduse vastuvõtmiseni järgmise 12 kuu jooksul.

MIS ON “SPECIFICATION” EESTI KEELES?

Inseneritegevuses, eriti uue toote loomisel on oluline osa ühel dokumendil, mida inglise keeles nimetatakse *specification*. Toote loomisele asudes koostatakse *output-specification*, töö käigus jõutakse *final-specification* juurde ja valmistoote korral on *product specification* selleks dokumendiks, mis võimaldab üheselt **eristada** antud tooteliiki kõigist teistest sama üldnimemega toodetest. Nimetatud terminit kasutatakse sugugi mitte ainult tooteloomes, põhiline kasutusala on tal standarditega kokkupuutuvate tegevuste juures. Seetõttu kasutatakse seda üsna tihti ning pole ette näha kasutamise intensiivsuse vähenemist. Ülalöeldust järgneb, et ilmselt on otstarbekas leida sellele terminile sobiv omakeelne vaste. Termin otsene tõlge spetsifikatsioon ei ole hästi sobiv, kuna vähemalt kaks põlvkonda Eesti insenere loeb, tänu konstruktsioonidokumentide ühtse süsteemi standarditele GOST 2.xxx-xx, spetsifikatsiooniks **tükitalblit** (inglise *item list*, saksa *Stückliste*), millel pole inglise terminiga *specification* mitte midagi ühist. Sellise homonüümia vältimiseks oleme kasutanud vasteks vormi **spetsifikaat**, mis aga kõlaliseselt pole eriti meeldiv.

Kuna antud kontekstis mõeldakse inglise *specification* all tegevust, mille eesmärgiks on eristada mingit objekti teistest ja mille tulemuseks on objekti erisusi ja iseloomulikke omadusi kirjeldav dokument, siis tuleks sobivat vastet otsida ilmselt verbi **eristama** derivaatide (vormide) hulgast. Eesti keeles kasutatakse liitsõnadest dokumendi üldnimena tihti sõna “kiri”, näiteks eeskiri, põhikiri, juhtkiri, aukiri, väitekiri, märgukiri, ärakiri jne. Siit jõuame soovituseni, et *specification* kui tegevuse eesti vasteks on spetsifitseerimine ehk **eristamine** ja selle tulemuseks **eristuskiri**. Kui on vaja täpsustada eristuskirja liiki, siis võib põhisõna “kiri” jääda juurde-mõeldavaks. Niisiis lähteeristus, lõpperistus, tooteeristus ja muud eristuskirja liigid. Selline terminikasutus on läbi arutatud ka Eesti Keele Instituudi terminoloogi pr Tiiu Erehtiga ja see annab julguse pakkuda seda üldiseks kasutamiseks.

Ivar Märton
Tallinna Tehnikaülikool

ISO/TK 213 NING MÕÕDE JA TOLERANTS

SENINE ARENG

9-16. juuni toimus Zürichis ISO tehnilise komitee 213 "Mõõtmeline ja geomeetiline tooteristamine ning kontrollimine"* (Dimensional and geometrical product specification and verification) plenaaristung ja komitee mitmete allüksuste s.o töörühmade (Working Group, WG) ning nõu-rühmade (Advisory Group, AG) korralised istungid. Kuna selle komitee töö tulemused on vajalikud kõigile, kes puutuvad kokku tehniliste joonistega (joonestajad, konstruktorid, tootjad, tarbijad jne) siis püüab allakirjutanu, kellel oli võimalus osaleda nimetatud istungitel, veidi lähemalt tutvustada komitee tööd ning selle eesmärke ja kavasad.

TK 213 on väga noor, selle avaistung toimus 14. juunil 1996 Pariisis, seetõttu on vist otstarbekas veidi tutvustada selle tehnilise komitee tekke tagapõhja.

Juba koos tööstusliku tootmise algusega tekkis vajadus normida tolerantse, istusid ja tehnilisi jooniseid. Seetõttu on arusaadav, et Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni ISO loomisel kuulusid esimeste tehniliste komiteede hulka just TK 3 "Istud ja tolerantid" (Limits and Fits), mis võttis üle ja arendas edasi juba Rahvusvahelise Standardiorganisatsioonide Assotsiatsiooni ISA poolt sajandi esimesel poolel loodud normdokumendid ja TK 10 "Tehniline joonestamine" (Technical drawings, product definition and related documentation) ning samuti TK 57 "Metroloogia ja pinna omadused" (Metrology and properties of surfaces).

* Seda komiteed on eesti keeles nimetatud ka - Toote spetsifitseerimine ja kontrollimine mõõtmete ja geomeetria alusel

Üheksakümne aastate alguseks oli selge, et nimetatud komiteede hõlmealad on senise arengu tulemusel omavahel nii tihedalt põimunud, et edasise töö huvides on vajalik need korrastada ja ühtlustada. Selleks loodi ISO ühendatud harmoniseerimisrühm ISO/JHG (ISO Joint Harmonization Group of ISO/TC 3, ISO/TC 10 and ISO/TC 57).

ISO/JHG umbes kolmeaastase töö tulemusena loodigi uus tehniline komitee ISO/TC 213, mis asendab ISO struktuuris tehnilised komiteed ISO/TC 3 ja ISO/TC 57 ning Tehnilise joonestamise komitee viienda alarühma "Mõõtmestamine ja tolereerimine"(ISO/TC 10/SC 5 Dimensioning and tolerancing).

TK 3 ja TK 10 sekretariaadi pidajaks oli DIN, TK 57 - GOST, kusjuures USA rahvusliku standardiorganisatsiooni ANSI osavõtt nendest oli enam kui tagasihoidlik. Uue TK 213 töös osaleb ANSI aga väga võimsalt. Ilmselt on toote tehnodokumentide koostamise rahvusvahelise reeglistiku lähedus vastavatele rahvuslikele normidele võitluses oma turuosa eest üsna oluline. Tehnilise komitee sekretariaat peab kindlustama mõistliku tasakaalu erinevate osapoolte huvide vahel, seepärast on arusaadav, miks Taani standardiorganisatsioon, kes peab uue TK 213 sekretariaati, on väga huvitatud Euroopa riikide, sealhulgas ka väikeriikide, aktiivsest osalemisest tehnilise komitee töös.

TK 213 käsitusala määratlemiseks on kasutusele võetud üks uus mõiste - toote geomeetriaeristused (Geometrical Product Specifications), mille ametlik lühend on GPS. GPS on osa juba tuntud üldisemast mõistest - toote tehnodokumendid (Technical Product

Dokumentation). Toote geomeetriaeristus on väga üldine mõiste haarates kõiki tehnilises joonises sisalduvaid nõudeid ja karakteristikuid näiteks mõõde, distant, nurk, kuju, siht, asend ja ka pinnakoe (surface texture) selliseid omadusi nagu pinna karedus, pinna lainelisus, pinna kuju jne. Koostatud ja vastu võetud on spetsiaalne tehnoraport (Technical Report ISO/TR 14638 Geometrical product specification (GPS) - Masterplan), mis püüab GPS sisu avada ja piiritleda.

Komitee avaistungil vastuvõetud strateegilises avalduses on TK 213 käsitusala sõnastatud alljärgnevalt: "Standardimine geomeetriaeristuste (GPS) alal s.o toote makro- ja mikrogeomeetria spetsifitseerimine, mis haarab mõõtmete ja geomeetria (kuju ja asendi) tolereerimise, pinna omadusi ja vastavaid kontrolli põhimõtteid, mõõtevahendeid ja nende kalibreerimisnõudeid, kaasaarvatud mõõtemääramatus mõõtmete ja geomeetria mõõtmisel. Hõlmatud on ka tehnilise joonise vastavate

tingtähiste (sümbolite) kasutuspõhimõtete ja tähenduse standardimine. Seejuures ei kuulu joonise tingtähiste konkreetset mõõtmed, proportsioonid ja nende vormistuse reeglid antud komitee käsitusallas. Need jäävad ilmselt edasi TK 10 hõlmealasse.

Kui vaadata TK 213 arvukat töörühmade ja nõurühmade loetelu, siis on selge, et komitee pöörab joon- ja nurgamõõtmete tolereerimise kõrval väga tõsist tähelepanu geomeetrilisele tolereerimisele st erinevate kuju- ja asendihälvete normimisele samuti masinaosade statistilisele tolereerimisele ja vektormõõtmestamisele aga ka koordinaatmõõtemasinatele ja nende kasutamise meetoditele, vahendite üldnõuetele ja pinnakoe normimise, tähistamise ning mõõtmise reeglitele.

Järgneb järgmises numbris

Ivar Märtsen
Tallinna Tehnikaülikool

MUUTUS TEKSTIILTOODETE MÄRGISTUS

Alates 1. septembrist peavad kõik Eestis müüvad tekstiiltooted vastavalt valitsuse 11. juuli 1995.a määrusele nr 269 olema märgistatud sentimeetermõõdus.

Ei kehti enam mingid muud tähistused, ei tähttähistused S, M, L, XL, XXL ega ka numbretähistused (36, 38, 50, 52 jne).

Vastavalt rahvusvahelisele standardile ISO 3635 märgitakse mõõded sentimeetrites piktogrammide (pilt-sümbol, mida kasutatakse suurus-tunnuste asukoha näitamiseks kehal).

Rõivad ja tekstiiltooted peavad olema märgistatud järgmiste andmetega:

- tootja või vahendaja nimi, kauba või firmamärk jms
- toote nimetus, mudeli, margi, näidise vms nimetus või number
- suurustähistus
- mõõtmed
- kiusisaldus
- hooldustähistus

Tekstiiltoodete komplektis tuleb iga komplekti kuuluv toode märgistada eraldi. Ühest ja samast materjalist samasuguse kiusisaldusega toodetest koosneva, traditsioonilise terviku moodustava komplekti märgistus võib olla näidatud ühel komplekti kuuluval tootel. Võõrkeelse märgistusega rõivad

ja muud tekstiiltooted tuleb täiendavalt varustada eestikeelse teabega suurstähistuse, mõõtmete, kiusisalduse ja hooldustähistuse kohta.

Toote kiusisaldus peab olema märgitud nii toote külge kinnitatud etiketile kui ka vahetult tootele kinnitatud tekstiilribale.

Tekstiiltootel peab olema ka hooldusmärgistus, mis peab sisaldama tingimärke järgmises järjestuses: pesemine, kloorpleegitamine, triikimine, keemiline puhastus ja trummelkuivatamine.

METROLOOGIDE KOOLITUS

Tartu Standardiseerimis- ja Metroloogiakeskus koolitab vabariigi mõõteteenistuste tarbeks kalibreerijaid ja taotlejaid alates 1992. aastast. Rohkem kui 300 inimest on läbinud meie kursused ning neile on omistatud taotleja kvalifikatsioon. Üldreeglina omistatakse kvalifikatsioon 5 aastaks ja seejärel tuleb uuesti läbida kursused, sest meie kiirelt muutuv asjas toimuvad ka metrooloogias kiired arenguprotsessid - meie vabariigi mõõtesüsteemi kooskõlla viimine Euroopa reeglitega.

Eesti Mõõteseaduse rakendusdokumendis "Mõõtevahendite taatlemise kord" (kinnitatud Vabariigi Valitsuse 31.märtsi 1995.a määrusega nr 154) on toodud nõue taatlemist teostava füüsilise isiku kvalifikatsiooni ning koolituskursuste programmi ja atesteerimiskomisjoni koosseisu kohta. Käesoleval ajal on kinnitatud atesteerimiskomisjon, kuhu kuuluvad teadlased Tartu Ülikoolist, Tallinna Tehnikaülikoolist, spetsialistid AS "Metrosert", Tartu SMK-st ja esindajad Standardiametist ning Riigi Metroloogiakeskusest.

Meie koolitusprogrammid on kinnitanud Standardiamet. Neis antakse ülevaade kalibreerimise üldteooriast, Mõõteseadusest ning selle rakendusdokumentidest, tunnustamis- ja akrediteerimisnõuetest standardi-

seeria EN 45000 alusel ning kvaliteedikäsiraamatu koostamisest. Õppurid läbivad mõõtmiste praktikume. Kursuste lõpuks koostatakse kursusetöö vastavalt omandatavale mõõteliigile ning sooritatakse eksam atesteerimiskomisjoni ees.

Lektoriteks meie koolituskursustel on Tartu Ülikooli, Tartu SMK, Riigi Metroloogiakeskuse ja Standardiameti töötajad.

Kursuste kestvus on 2 nädalat. Oleme püüdnud neid läbi viia kaks korda aastas - kevadel ja sügisel.

Käesoleva aasta kursused oleme planeerinud oktoobris-novembris. Esimene nädal on 20.10 - 24.10, seejärel vaheaeg 2 nädalat (EVS Metroloogiakomisjoni soovitus) ning sellele järgneb kursuste teine nädal 10.11 - 14.11.97.

Sooviavaldused osavõtuks palume esitada hiljemalt kaks nädalat enne kursuste algust.

Meie aadress:

Tartu Standardiseerimis- ja Metroloogiakeskus

Nõlvaku 12 p.k 61

EE2400 Tartu

Info tel. (27) 460 382

Toomas Kolk

Tartu SMK direktor

AKREDITEERIMISNÕUKOGUS

Koosoleku protokollist

27.-28 augustil toimus Laulasmaal akrediteerimisnõukogu väljasõiduistung, millest võtsid osa V.Krutob, J.Starkopf, L.Ostrat, R.Vihalem, Ü.Vaher, E.Kulderknup, T.Kosina, T.Kolk ja A.Kunst. Kutsutud oli A.Univer.

1. Eesti akrediteerimispoliitikast:

Jõuti seisukohale, et Eestis peab olema kahetasandiline (akrediteerimine/-tunnustamine) ekspertteenus, mida riik peaks toetama, et kindlustada teenuse säilimine. Akrediteerimisega peab tegelema mittetulunduslik organ, mis võib olla liidetud mõne teise lähedasel tegevusalal (metroloogia, standardimine) tegutseva organiga. Samas rõhutati vajadust kaasajastada tunnustamise kriteeriume.

2. Assessorite koolitusest:

Jõuti seisukohale, et on vaja sisse viia assessorite kategooriad, sõltuvalt nende koolitusest ja töökogemusest (sh vaatlejana hindamisel). Peeti vajalikuks suurendada meie assessorite osalust vaatlejana lääne assessorite poolt läbiviidavatel hindamistel. Assessorite pädevuse säilitamiseks tuleb regulaarselt läbi viia assessorite õppepäevi ning koostada spetsiaalseid memosid akrediteerimisalaste kogemustega kursis hoidmiseks. Soovitati korraldada väljaõppekursus assessoritele, kes on osalenud hindamistel, kuid ei ole läbinud standardset algväljaõppe kursust (kasutades nn AMOS-tutoreid).

Peaassessorite pädevusulatuse osas jäädi seisukohale, et peaassessor peab hästi tundma kvaliteedisüsteemi ja samas mitte olema täiesti võõras hinnatavas valdkonnas.

3. Akrediteerimise tasustamisest:

Akrediteerimise tasustamise küsimuste arutamisel jõuti seisukohale, et:

1. Tasu tuleb maksta akrediteerimisorganile, mitte hindajale.
2. Tuleb kehtestada kindel tasu avalduse läbivaatamise eest.
3. Hindamistasu peab sõltuma hinnatava ala mahust ja keerukusest.
4. Akrediteerimisteenus ei pea olema odav teenus.
5. Uued hinnad rakendatakse koos akrediteerimisorgani uue struktuuriga.

4. Tootesertifitseerimisorganite tunnustuse ulatusest:

Tunnustamise ulatuse aluseks võtta avalduses esitatu, kusjuures avalduses peavad kajastuma tootegrupid Eesti kaubanomenklatuuri EKN alusel. Väljendati arvamust, et üldsuund peaks olema pädevusalade, mitte meetodite tunnustamine. Tõstatati küsimus, kas ühe toote sertifitseerimise hindamise põhjal võib laiendada usaldust sertifitseerimisorgani pädevuse kohta kogu antud tootegrupile (st hinnata firma valmisolekut sertifitseerida ka analoogseid tooteid). Peeti otstarbekaks selles küsimuses pöörduda AMOS Projekti poole.

5. konfidentsiaalne.

CONFIDENTIAL

6. Akrediteerimisorgani meetmetest võrdluskatsetustel ebarahuldava tulemuse saanud laborite suhtes:

Jõuti seisukohale, et:

1. Võrdluskatsete korraldaja peab tegema tulemuste põhjaliku analüüsi.

2. Ebarahuldava tulemuse saanud labor peab välja selgitama eksituse põhjuse ja rakendama vastavad meetmed.
3. Akrediteerimisorgan peab nõudma ebarahuldava tulemuse korral laborilt korduvat võrdluskatsetustel osalemist.
4. Akrediteerimisorgani meetmed (näiteks akrediteerimisulatus piiramine) sõltuvad p.1 ja p.2 toodust.

Veterinaarlabori. Vastavalt sellele peeti vajalikuks valida esimeseks Eesti poolt Ukrainas akrediteeritavaks laboriks analoogne toiduainete analüüsidega (eriti suhkruga) tegelev labor. Rõhutati samuti vajadust saata Ukraina laborisse täitmiseks küsimustik. Eestipoolsesse hindamisgruppi soovitati lülitada üks EVS töötaja ning kogunud assessorid E.Tedersoo ja R.Tanner.

5. Koostööst Ukrainaga:

Võeti teadmiseks, et Ukraina pool akrediteerib Eestis esimesena Riigi

Are Kunst
Metroloogia ja
akrediteerimise osakond

STANDARDIAMETI POOLT LITSENTSEERITUD TAATLUSLABORID EESTIS seisuga 23 09 1997

Reg.nr.	Labori nimetus	Aadress	Kontaktisik	Telefon
Taatlusala üldiseloomustus*				
1	RAS Metrosert SA-M1 23.12.96	EE0003 Tallinn Aru 10	Raimond Lääne	49 35 83
Massi, mahu, veekulu, veemahu, gaasikulu, rõhu, vedelike tiheduse, sageduse, aja, temperatuuri, elektrienergia, elektritakistuse, elektrivõimsuse, alalispinge, alalisvoolu, vahelduvpinge, vahelduvvoolu, pikkuse, valgustugevuse, jõu ja kiiruse mõõtevahendid ning tahhomeetrid, taksomeetrid, gaasianalüsaatorid ja soojusarvestid				
2	Serto Soojuse AS SA-M2 23.12.96	EE0039 Tallinn Läänemere tee 37-28	Toomas Laur	6410692
Soojusarvestite Combimeeter esmataatlus				
3	AS Tepso SA-M3 23.12.96	EE0020 Tallinn Haljas tee 25	Märt Kõrgema	23 21 74
Kuumaveearvestid 0,2 m ³ /h kuni 50 m ³ /h ja soojakulumõõturid 0,7 kW kuni 7,5 MW				
4	Reiw-Elektronika AS SA-M4 23.12.96	EE0013 Tallinn Pärnu mnt.142A	Henno Kursk	650 48 24
Mitteautomaatsed kaalud kuni 2000 kg kaalumisvõimega				
5	OÜ Kaalukoda A.A. SA-M6 23.12.96	EE0902 Saue Kasesalu 4	Andres Aav	59 61 69
Mitteautomaatsed kaalud ja kaaluvihid				

- 6 **OÜ Virumaa Metroloog** EE2020 Kohtla-Järve Tatjana Stolova 43 825
SA-M7 20.01.97 Ehitajate 128A
Kaalud, kaaluvihid, mõõdunõud, autotsisternid, kütusetankurid, mano- ja vaakuummeetrid, joonlauad, mõõdulindid, elektriens. indukts. arvestid, voolutrafod, AVOWmeetrid, FEK, refraktomeetrid, spektrofotomeetrid ja pH-meetrid ning mahutite gradueerimine
- 7 **OÜ Metrex Mõõtelabor** EE3600 Pärnu Mati Orav 21 407
SA-M8 20.01.97 Riia mnt 269
Kaalud, kaaluvihid, autotsisternid, kütusetankurid, mano- ja vaakuummeetrid, vedelik- ja manomeetrilised termomeetrid ja elektriens. induktioonarvestid ning mahutite gradueerimine
- 8 **RAS Pärnu SMK** EE3600 Pärnu 4 Aleksander Pais 42 264
SA-M9 20.01.97 Jõe 1A
Kaalud, kaaluvihid, mõõdunõud, autotsisternid, kütusetankurid, mano- ja vaakuummeetrid ja elektriens. indukts. arvestid ning mahutite gradueerimine
- 9 **Tanklahoolduse OÜ** EE0902 Saue Arvi Loit 59 64 40
SA-M10 23.12.96 Kasesalu 4
Kütusetankurid, mano- ja vaakuummeetrid ning mahutite gradueerimine
- 10 **OÜ Juveel Mõõte- laboratoorium** EE0006 Tallinn Ülle Saidla 6 563 178
SA-M11 18.03.97 Kadaka tee 36
Kaalud, kaaluvihid, mõõdunõud ja manomeetrid
- 11 **RAS Tartu SMK** EE2400 Tartu Rein Karniol 460 382
SA-M2 30.04.97 Nõlvaku 12
Massi, mahu, veemahu, ahendusseadmega kulu, rõhu, vedelike tiheduse, pikkuse, sageduse, aja, temperatuuri, elektrienergia, elektritakistuse, elektrivõimsuse, alalispinge, alalisvoolu, vahelduvpinge, vahelduvvoolu, pikkuse, valgustugevuse, jõu ja kiiruse mõõtevahendid ning spidomeetrid, taksomeetrid, sõidumeerikud ja soojusarvestid
- 12 **AS Treng** EE0006 Tallinn Leenart Lepik 6 546 558
SA-M12 30.04.97 Laki 26
Vee bioloogilised hapnikutarbemõõturid "BODetector" ja termooksümeetrid AQUA-OXY
- 13 **AS Nitrofert** EE2020 K-Järve Vladimir 42 552
SA-M13 30.04.97 Järveküla tee 1 Kozitsõn
Mano-, vaakuum- ja difmanomeetrid, potentsiomeetrid, autom.sillad, termoandurid, gaasianalüsaator-signalisaatorid, pH-meetrid
- 14 **OÜ Seiermark** EE2710 Võru Ahto Pant 24 347
SA-M14 27.05.97 Pikk 21
Elektriarvestid, programmkellad

15 AS Eesti Gaas EE0014 Tallinn Hainar Kalev 6 352 169
Kalibr.lab Peterburi mnt.90
SA-M15 11.07.97

Gaasimõõturid

16 AS Silmet EE2010 Boris Petrov 75 597
SA-M16 03.09.97 Sillamäe Kesk 2

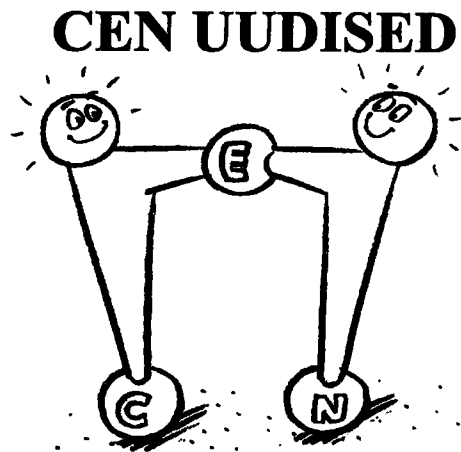
Kaalud (GOST kohased), vihid, manomeetrid, FEK, pH-meetrid, AVWO-meetrid, takistustermomeetrid, sekundimõõturid, külmaveearvestid ja soojusarvestid

17 TÜ Narva Elektra EE2000 Narva Vladimir 24 816
SA-M17 03.09.97 Kreenholmi 16 Rodinov

Elektriinduktiivarvestid

- Taatlusulatuse täpne loetelu on Eesti Standardiametis

- **SURVEANUMATE DIREKTIIV ILMUNUD**
Surveanumate direktiiv 97/23/EL ilmus 9.juulil EL ametlikus väljaandes Official Journal (L181). Direktiiv jõustub 29. oktoobril 1999 ja evitamise peab lõppema 29. mail 2002. Direktiiv kuulub uue lähenemisviisi direktiivide hulka.
Uue lähenemisviisi direktiividega liituvate CEN standardite programmis on 342 standardit. (SFS Tiedotus 4/97 andmetel)

- **CEN OPTIMEERIMISPROGRAMM EDENEB**
Brüsselis 26-27. juunil toimunud CEN juhatuse koosolekul otsustati alates 1998. a lõpetada tehniliste sektorikomisjonide BTS tegevus. Juhatus otsustas ka, et CEN tehniliste komiteede tegevuse kontrolli teostatakse alates 2000. aastast ainult tehniliste komiteede äriplaanide järgi. Otsustusõiguse delegeerimine tehnilistele komiteedele on andnud häid tulemusi ja seetõttu laiendatakse delegeerimist veelgi. Septembrist 1997 lõpetab oma tegevuse EWOS. Seetõttu kiitis juhatus heaks kesksekretariaadi juures arvutiüksuse loomise.

- **CEN/CS Tervishoiu projekt**
CEN/CENELEC/ETSI/EC/EFTA Euroopa standardimisprogrammi projektide raames on suurt tähelepanu pööratud väikestele ja keskmistele ettevõtetele. Üks nendest programmidest on suunatud väikestele ja keskmistele ettevõtetele publikatsioonide koostamiseks meditsiinalaste ja meditsiinivahendite EL direktiivide kohta.
- Meditsiinivahenditel on alates 13. juulist 1998. aastast kohustuslik CE märk

SEPTEMBRIS SAADUD ISO STANDARDID

TC 6 Paber, papp, puitmass ja tselluloos

ISO 14453:1997

Pulps-- Determination of acetone-soluble matter

TC 8 Laevad ja vesiehitised

ISO 8728:1997

Ships and marine technology-- Marine gyro-compresses

ISO 8729:1997

Ships and marine technology-- Marine radar reflectors

ISO 9876:1997

Ships and marine technology-- Marine facsimile receivers for meteorological charts

ISO 11606:1997

Ships and marine technology-- Marine

TC 17 Teras

ISO 377:1997

Steel and steel products-- Location and preparation of samples and test pieces for mechanical testing

ISO 12662:1997

Certification scheme for prestressing steels

TC 22 Maanteesõidukid

ISO/TR 13487:1997

Braking of road vehicles-- Considerations on the definition of mean fully developed deceleration

TC 23 Põllu-ja metsatöotraktorid jm masinad

ISO 6689-1:1997

Equipment for harvesting-- Combines and functional components-- Part 1: Vocabulary

ISO 11520-1:1997

Agricultural grain driers-- Determination of drying performance-- Part 1: General

ISO 11806:1997

Agricultural and forestry machinery-- Portable hand-held combustion engine driven brush cutters and grass trimmers-- Safety

TC 27 Tahked mineraalkütused

ISO 5072:1997

Brown coals and lignites-- Determination of true relative density and apparent relative density

TC 28 Naftasaadused ja määrdeained

ISO 2977:1997

Petroleum products and hydrocarbon solvents-- Determination of aniline point and mixed and mixed aniline point

ISO 7537:1997

Petroleum products-- Determination of acid number-- Semi-micro colour-indicator titration method

ISO 11007:1997

Petroleum products and lubricants-- Determination of rust-prevention characteristics of lubricating greases

TC 33 Tulekindlad materjalid

ISO 5014:1997

Dense and insulating shaped refractory products-- Determination of modulus of rupture at ambient temperature

ISO 5016:1997

Shaped insulating refractory products-- Determination of bulk density and true porosity

TC 34 Põllumajanduslikud toiduained

ISO 2631-1:1997(üंबरtrükk)

Mechanical vibration and shock-- Evaluation of human exposure to whole-body vibration-- Part 1: General requirements

ISO 13685:1997

Ginger and its oleoresins-- Determination of the main pungent components (gingerols and shogaols)-- Method using high-performance liquid chromatography

<u>TC 38 Tekstiil</u> ISO 9073-4:1997	Textiles-- Test methods for nonwovens-- Part 4: Determination of tear resistance
<u>TC 43 Akustika</u> ISO 3382:1997	Acoustics-- Measurement of the reverberation time of rooms with reference to other acoustical parameters
ISO 4354:1997	Wind action on structures
ISO 11843-1:1997	Capability of detection-- Part 1: Terms and definitions
<u>TC 44 Keevitus ja jootmine</u> ISO 14113:1997	Gas welding equipment-- Rubber and plastic hoses assembled for compressed or liquefied gases up to a maximum design pressure of 450 bar
<u>TC 45 Kautšuk ja kummitooted</u> ISO 14597:1997	Petroleum products-- Determination of vanadium and nickel content-- Wavelength-dispersive X-ray fluorescence spectrometry
<u>TC 52 Plekkpakendid</u> ISO 90-1:1997	Light gauge metal containers-- Definitions and determination of dimensions and capacities-- Part 1: Open- top cans
ISO 90-2:1997	Light gauge metal containers-- Definitions and determination of dimensions and capacities-- Part 2: General use containers
<u>TC 54 Eeterlikud õlid</u> ISO 3044:1997	Oil of eucalyptus citriodora Hook
ISO 3516:1997	Oil of coriander fruits (Coriandrum sativum L.)
ISO 3519:1997	Oil of lime [Citrus aurantifolia (Christm.) Swingle], obtained by distillation
ISO 3528:1997	Oil of mandarin, Italian type (Citrus reticulata Blanco)
<u>TC 59 Ehituskonstruktisioonid</u> ISO 6243:1997	Climatic data for building design-- Proposed system of symbols
<u>TC 61 Plastid</u> ISO 2580-1:1997	Plastics-- Acrylonitrile/butadiene/styrene (ABS) moulding and extrusion materials-- Part 1: Designation system and basis for specifications
ISO 2897-1:1997	Plastics-- Impact-resistant polystyrene (PS-I) moulding and extrusion materials-- Part 1: Designation system and basis for specifications
ISO 2898-2:1997	Plastics-- Plasticized poly(vinyl chloride)(PVC-P) moulding and extrusion materials-- Part 2: Preparation of test specimens and determination of properties
ISO 3451-1:1997	Plastics-- Determination of ash-- Part 1: General methods
ISO 4578:1997	Adhesives-- Determination of peel resistance of high- strength adhesive bonds-- Floating-roller method
ISO 4894-1:1997	Plastics-- Styrene/acrylonitrile (SAN) moulding and extrusion materials-- Part 1: Designation system and basis for specifications
ISO 6402-1:1997	Plastics-- Impact-resistant acrylonitrile/styrene (ASA,AEC,ACS) moulding and extrusion materials, excluding butadiene-modified materials -- Part 1: Designation system and basis for specifications
ISO 9396:1997	Plastics-- Phenolic resins-- Determination of the gel time of resols under specific conditions using automatic apparatus
ISO 14616:1997	Plastics-- Heatshrinkable films of polyethylene, ethylene copolymers and their mixtures-- Determination of shrinkage stress and contraction stress

ISO 14676:1997	Adhesives-- Evaluation of the effectiveness of surface treatment techniques for aluminium-- Wet-peel test by floating-roller method
<u>TC 92 Ehitusmaterjalide, -detailide ja -konstruktsioonide tulekindluse katsetused</u>	
ISO 11925-2:1997	Reaction to fire tests-- Ignitability of building products subjected to direct impingement of flame-- Part 2: Single flame source test
ISO 11925-3:1997	Reaction to fire tests-- Ignitability of building products subjected to direct impingement of flame-- Part 3: Multi-source test
<u>TC 102 Rauamaagid</u>	
ISO 5416:1997	Direct reduced iron-- Determination of metallic iron content-- Bromine-methanol titrimetric method
<u>TC 107 Metall- jt anorgaanilised pinnakatted</u>	
ISO 2734:1997	Vitreous and porcelain enamels-- Apparatus for testing alkaline liquids
ISO 8662-7:1997	Hand-held portable power tools-- Measurement of vibrations at the handle-- Part 7: Wrenches, screwdrivers and nut runners with impact, impulse or ratchet action
ISO 8662-13:1997	Hand-held portable power tools-- Measurement of vibrations at the handle-- Part 13: Die grinders
ISO 7451:1997	Earth-moving machinery-- Volumetric ratings for hydraulic excavator buckets and backhoe loader buckets
<u>TC 127 Mullatöömasinad</u>	
ISO 6405-2/Amd1:1997	Earth-moving machinery-- Symbols for operator controls and other displays-- Part 2: Specific symbols for machines, equipment and accessories AMENDMENT 1: Additional symbols
ISO 12218:1997	Graphic technology-- Process control-- Offset platemaking
<u>TC 136 Mööbel</u>	
ISO 7175-1:1997	Children's cots and folding cots for domestic use-- Part 1: Safety requirements
ISO 7175-2:1997	Children's cots and folding cots for domestic use-- Part 2: Test methods
<u>TC 138 Plasttorud, -toruliitmikud ja -torustikuarmatuurid voolavale keskkonnale</u>	
ISO 10928:1997	Plastics piping systems-- Glass-reinforced thermosetting plastics (GRP) pipes and fitting-- Methods for regression analysis and their use
<u>TC 147 Vee kvaliteet</u>	
ISO 6107-2:1997	Water quality-- Vocabulary-- Part 2
ISO 6107-7:1997	Water quality-- Vocabulary-- Part 7
ISO 10304-3:1997	Water quality-- Determination of dissolved anions by liquid chromatography of ions-- Part 3: Determination of chromate, iodide, sulfite, thiosyanate and thiosulfate
ISO 11732:1997	Water quality-- Determination of ammonium nitrogen by flow analysis (CFA and FIA9) and spectrometric detection
<u>TC 150 Kirurgilised implantaadid</u>	
ISO 5832-1:1997	Implants for surgery-- Metallic materials-- Part 1: Wrought stainless steel
ISO 5832-6:1997	Implants for surgery-- Metallic materials-- Part 6: Wrought cobalt-nickel-chromium-molybdenum alloy
ISO 5832-8:1997	Implants for surgery-- Metallic materials-- Part 8: Wrought cobalt-nickel-chromium-molybdenum-tungsten-iron alloy
<u>TC 163 Soojusisolatsioon</u>	
ISO 10304-3:1997	Water quality-- Determination of dissolved anions by liquid chromatography of ions-- Part 3: Determination of chromate, iodide, sulfite, thiocyanate and thiosulfate
ISO 10456:1997	Thermal insulation-- Building materials and products-- Determination of declared and design thermal values

TC 171 Dokumentide ja kujutiste salvestuse ning kasutuse mikrograafiline ja optiline mälu

ISO 6196-3:1997

Micrographics-- Vocabulary-- Part 03: Film processing

TC 172 Optika ja optikariistad

ISO 8577:1997

Optics and optical instruments-- Microscopes-- Spectral filters

ISO 8600-3:1997

Optics and optical instruments-- Medical endoscopes and endoscopic accessories-- Part 3: Determination of field of view and direction of view of endoscopes with optics

ISO 8600-4:1997

Optics and optical instruments-- Medical endoscopes and certain accessories-- Part 4: Determination of maximum width of insertion portion

ISO 9022-20:1997

Optics and optical instruments-- Environmental test methods-- Part 20: Humid atmosphere containing sulfur dioxide or hydrogen sulfide

ISO 10110-12:1997

Optics and optical instruments-- Preparation of drawings for optical elements and systems-- Part 12: Aspheric surfaces

ISO 10341:1997

Ophthalmic instruments-- Refractor heads

ISO 10343:1997

Ophthalmic instruments-- Ophthalmometers

ISO 11551:1997

Optics and optical instruments-- Lasers and laser-related equipment-- Test method for absorptance of optical laser components

JTC 1 Infotehnoloogia

ISO/IEC 8613-14:1997

Information technology-- Open Document Architecture (ODA) and interchange format: Temporal relationships and non-linear structures

ISO/IEC 8823-2:1997

Information technology-- Open Systems Interconnection-- Connection-oriented presentation protocol: Protocol Implementation Conformance Statement (PICS) proforma

ISO/IEC 9040:1997

Information technology-- Open Systems Interconnection-- Virtual Terminal Basic Class Service

ISO/IEC 9041-1:1997

Information technology-- Open Systems Interconnection-- Virtual Terminal Basic Class Protocol-- Part 1: Specification

ISO/IEC 9041-2:1997

Information technology-- Open Systems Interconnection-- Virtual Terminal Basic Class Protocol-- Part 2: Protocol Implementation Conformance Statement (PICS) proforma

ISO/IEC 11572:1997

Information technology-- Telecommunications and information exchange between systems-- Private Integrated Services Network-- Circuit mode bearer services-- Interexchange signalling procedures and protocol

ISO/IEC 11588-3:1997

Information technology-- Message Handling Systems (MHS) management: Logging information

ISO/IEC 11588-8:1997

Information technology-- Message Handling Systems (MHS) management: Message Transfer Agent management

ISO/IEC 13239:1997

Information technology-- Telecommunications and information exchange between systems-- High-level data link control (HDLC) procedures

Kehtetu ISO standard	Asendus	Tehniline Komitee
ISO 377-1:1997	ISO 377:1997	ISOTC 17
ISO 624:1974	ISO 14453:1997	ISO/TC 6
ISO 3262:1975	ISO 3262-1:1997 ISO 3262-9:1997 ISO 3262-13:1997	ISO/TC 35
ISO 3977:1991	ISO 3977-1:1997 ISO 3977-2:1997	ISO/TC 192

SEPTEMBRIS SAADUD IEC TSANDARDID

IEC 60034-1:1997	Amendment 2 to IEC 60034-1, 9 th edition (1994) Amendment 1 to IEC 60034-1, 10 th edition (1996)-- Rotating electrical machines-- Part 1: Rating and performance
IEC 60034-9:1997	Rotating electrical machines-- Part 9: Noise limits
IEC 60086-2:1997	Primary batteries-- Part 2: Specification sheets
IEC 60227-3:1993/Amd1:1997	Amendment 1: Polyvinyl chloride insulated cables of rated voltages up to and including 450/750 V-- Part 3: Non- sheathed cables for fixed wiring
IEC 60227-4:1992/Amd1:1997	Amendment 1: Polyvinyl chloride insulated cables of rated voltages up to and including 450/750 V-- Part 4: Sheathed cables for fixed wiring
IEC 60227-5: 1997(6.ed)	Amendment 1: Polyvinyl chloride insulated cables of rated voltages up to and including 450/750 V-- Part 5: Flexible cables (cords)
IEC 60268-4:1997(2.ed)	Sound system equipment-- Part 4: Microphones
IEC 60317-31:1990/Amd1:1997	Amendment 1: Specifications for particular types of winding wires-- Part 31: Glass-fibre wound resin or varnish impregnated, bare or enamelled rectangular copper wire, temperature index 180
IEC 60317-33:1990/Amd1:1997	Amendment 1: Specifications for particular types of winding wires-- Part 33: Glass-fibre wound resin or varnish impregnated, bare or enamelled rectangular copper wire, temperature index 200
IEC 60556:1982/Amd1:1997	Amendment 1: Measuring methods for properties of gyromagnetic materials intended for application at microwave frequencies
IEC 60669-2-1:1996/Amd1:1997	Amendment 1: Switches for household and similar fixed electrical installations-- Part 2: Particular requirements-- Section 1: Electrical switches
IEC 60669-2-2:1996/Amd1:1997	Amendment 1: Switches for household and similar fixed electrical installations-- Part 2: Particular requirements-- Section2: Electromagnetic remote-control switches (RCS)
IEC 60684-2:1997	Flexible insulating sleeving-- Part 2: Methods of test
IEC 60728-3:1997	Cabled distribution systems for television and sound signals-- Part 3: Active coaxial wideband distribution equipment
IEC 60728-11:1997	Cabled distribution systems for television and sound signals-- Part 11: Safety
IEC 60731:1997	Medical electrical equipment-- Dosimeters with ionization chambers as used in radiotherapy
IEC 60851-2:1997	Amendment 1: Winding wires-- Test methods-- Part 2: Determination of dimensions
IEC 60851-3:1996/Amd1:1997	Amendment 1: Winding wires-- Test methods-- Part 3: Mechanical properties
IEC 60874-10-3:1997	Connectors for optical fibres and cables-- Part 10-3:1997 Detail specification for fibre optic adaptor type BFOC/2,5 for single multimode fibre

IEC 60874-14-2:1997	Connectors for optical fibres and cables-- Part 14-2:Detail specification for fibre optic connector type SC-PC tuned terminated to single-mode fibre type B1
IEC 60874-14-7:1997	Connectors for optical fibres and cables-- Part 14-7:Detail specification for fibre optic connector type SC-APC 9 °C tuned terminated to single-mode fibre type B1
IEC 60901:1996/Amd1:1997	Amendment 1-- Single-capped fluorescent lamps Performance specifications
IEC 60966-2-1:1991/Amd1:1997	Amendment 1: Radio frequency and coaxial assemblies-- Part 2-1: Sectional specification for flexible coaxial cable assemblies
IEC 61000-6-1:1997	Electromagnetic compatibility (EMC)-- Part 6: General standards-- Section 1: Immunity for residential, commercial and light-industrial environments
IEC 61010-3:1997	Safety requirements for electrical equipment for measurement, control, and laboratory use-- Part 3: Protocol for the preparation of conformity verification reports for the IEC 61010 series
IEC 61034-1:1997	Measurement of smoke density of cables burning under defined conditions-- Part 1: Test apparatus
IEC 61041-4:1997	Non-broadcast video tape recorders-- Methods of measurement-- Part 4: Calibration tape (NTSC/PAL/SECAM)
IEC 61041-5:1997	Non-broadcast video tape recorders-- Methods of measurement-- Part 5: High-band video tape recorders, including those equipped with Y/C video connectors (NTSC/PAL)
IEC 61089:1991/Amd1:1997	Amendment 1: Round wire concentric lay overhead electrical stranded conductors
IEC 61124:1997	Reliability testing-- Compliance tests for constant failure rate and constant failure intensity
IEC 61146-2:1997	Video cameras (PAL/SECAM/NTSC)-- Methods of measurement-- Part 2: Two- and three-sensor professional cameras
IEC 61146-3:1997	Video cameras (PAL/SECAM/NTSC)-- Methods of measurements-- Part 3: Non-broadcast camera-recorders
IEC 61169-1:1992/Amd2:1997	Amendment 2: Radio-frequency connectors-- Part 1: General specification-- General requirements and measuring methods
IEC 61189-2:1997	Test methods for electrical materials, interconnection structures
IEC 61189-3:1997	Test methods for electrical materials, interconnection structures and assemblies-- Part 3: Test methods for interconnection structures (printed boards)
IEC 61241-3:1997	Electrical apparatus for use in the presence of combustible dust-- Part 3: Classification of areas where combustible dusts are or may be present
IEC 61300-3-27:1997	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 3-27: Examinations and measurements-- Measurement method for the hole location of a multiway connector plug
IEC 61360-4:1997	Standard data element types with associated classification scheme for electric components-- Part 4: IEC reference collection of standard data element types, component classes and terms
IEC 60512-19-3:1997	Electromechanical components for electronic equipment-- Basic testing procedures and measuring methods-- Part 19: Chemical resistance tests-- Section 3: Test 19c-- Fluid resistance

IEC 61566:1997	Measurement of exposure to radio-frequency electromagnetic fields-- Field strength in the frequency range 100 kHz to GHz
IEC 61578:1997	Radiation protection instrumentation-- Calibration and verification of the effectiveness of radon compensation for alpha and/or beta aerosol measuring instruments-- Test methods
IEC 61580-4:1997	Methods of measurement for waveguides-- Part 4: Attenuation of waveguide and waveguide assemblies
IEC 61591:1997	Household range hoods-- Methods for measuring performance
IEC 61595-1:1997	Multichannel digital audio tape recorded (DATR), reel-to-reel system, for professional use-- Part 1: Format A
IEC 61595-2:1997	Multichannel digital audio tape recorder (DATR), reel-to-reel system, for professional use-- Part 2: Format B
IEC 61619:1997	Insulating liquids-- Contamination by polychlorinated biphenyls (PCBs)-- Method of determination by capillary column gas chromatography
IEC 61604:1997	Dimensions of uncoated ring cores of magnetic oxides
IEC 61649:1997	Goodness-of-fit tests, confidence intervals and lower confidence limits for Weibull distributed data
IEC 61650:1997	Reliability data analysis techniques-- Procedures for comparison of two constant failure rates and two constant failure (event) intensities
IEC 61660-1:1997	Shot-circuit currents in d.c.auxiliary installations in power plants and substations-- Part 1: Calculation of short-circuit currents
IEC 61660-2:1997	Short-circuit currents in d.c. auxiliary installations in power plants and substations-- Part 2: Calculation of effects
IEC 61666:1997	Industrial systems, installations and equipment and industrial products-- Identification of terminals within a system
IEC 61691-1:1997	Design automation-- Part 1: VHDL language reference manual
IEC 61725:1997	Analytical expression for daily solar profiles
IEC 61754-6:1997	Fibre optic connectors interfaces-- Part 6: Type MU connector family
IEC 61810-7:1997	Electromechanical all-or-nothing relays-- Part 7: Test and measurement procedures
IEC 61859:1997	Guidelines for radiotherapy treatment rooms design
IEC 61892:1997	Mobile and fixed offshore units-- Electrical installations-- Part 7: Hazardous areas
IEC 61866:1997	Audiovisual systems-- Interactive text transmission system (ITTS)
IEC 61950:1997	Cable management systems-- Specification for conduit fittings for electrical installations for extra-heavy duty metal conduit

**SEPTEMBRIS SAADUD
CEN STANDARDID JA KAVANDID
HÄÄLETAMISEKS**

TC 38 Puidu ja puitmaterjali vastupidavus

EN 1014-3:1997 Wood preservatives-- Creosote and creosoted timber-- Methods of sampling and analysis-- Part 3: Determination of the benzo[a]pyrene content creosote (EN 1014-3:1995 asemel)

<u>TC 52 Mänguasjade ohutus</u> prEN 71-1/REVIEW:1997	Safety of Toys-- Part 1: Mechanical and physical properties
<u>TC 55 Stomatoloogia</u> prEN ISO 13397-4:1997	Peridontal cures, dental scalers and excavators-- Part 4: Dental excavators-- Discoid-type (ISO/FDIS 13397-4:1997)
<u>TC 58 Gaasipõletite ohutus- ja kontrollseadmed</u> EN 1854:1997	Pressure sensing devices for gas burners and gas burning appliances
<u>TC 69 Tööstuslikud torustikuarmatuurid</u> prEN 593:1997	Industrial valves-- Metallic butterfly valves
<u>TC 72 Tuletõrje signalisatsioonisüsteemid</u> prEN ISO 8230:1997	Safety requirements for dry-cleaning machines using perchloroethylene (ISO/DIS 8230:1997)
<u>TC 79 Respiraatorid jm hingamiskaitsevahendid</u> prEN 134/REVIEW:1997	Respiratory protective devices-- Nomenclature of components
EN 145:1997	Respiratory protective devices-- Self-contained closed-circuit breathing apparatus compressed oxygen or compressed oxygen-nitrogen type-- Requirements, testing, marking (EN 145:1988 ja EN 145-2:1992 asemel)
prEN 12021:1997	Respiratory protective devices-- Compressed air for breathing apparatus
<u>TC 85 Silmakaitsevahendid</u> EN 379:1994/prA1:1997	Specification for welding filters with switchable luminous transmittance and filters with dual luminous transmittance
<u>TC 98 Tõsteplatvormid</u> EN 1398:1997	Dock levellers
<u>TC 104 Betoon (kasutusomadused, tootmine, paigaldamine ja vastupidavus)</u> prEN 1504-1:1997	Products and systems for protection and repair of concrete structures-- Definitions, requirements, quality control and evaluation of conformity-- Part 1: Definitions
prEN 1543:1997	Products and systems for the protection and repair of concrete structures-- Test methods-- Determination of tensile strength development for polymers
<u>TC 113 Soojuspumbad ja kliimaseadmed</u> prEN 12055:1997	Liquid chilling packages and heat pumps with electrically driven compressors-- Cooling mode-- Definitions, testing and requirements
<u>TC 121 Keevitus</u> EN 1435:1997	Non-destructive examination of welded joints
EN 1599:1997	Welded consumables-- Covered electrodes for manual metal arc welding of creep-resisting steels -- Classification
EN 1600:1997	Welded consumables-- Covered electrodes for manual metal arc welded of stainless and heat resisting steels-- Classification
EN 1668:1997	Welding consumables-- Rods, wires and deposits for tungsten inert gas welding of non alloy and fine grain steels-- Classification
EN 1712:1997	Non-destructive examination of welds-- Ultrasonic examination of welded joints-- Acceptance levels
EN 1714:1997	Non destructive examination of welds-- Ultrasonic examination of welded joints
EN 12062:1997	Non-destructive examination of welds-- General rules for metallic materials
<u>TC 130 Ruumide kütteseadmed (kütteallikata)</u> EN 1264-1:1997	Floor heating-- Systems and components-- Part 1: Definitions and symbols

EN 1264-2:1997	Floor heating-- Systems and components-- Part 2: Determination of the thermal output
EN 1264-3:1997	Floor heating-- Systems and components-- Part 3: Dimensioning
<u>TC 132 Alumiinium ja alumiiniumsulamid</u>	
EN 586-1:1997	Aluminium and aluminium alloys-- Forgings-- Part 1: Technical conditions for inspection and delivery
<u>TC 134 Elast- ja tekstiilkatted</u>	
prEN 1081:1997	Resilient floor coverings-- Determination of the electrical resistance
<u>TC 136 Spordi-, mänguväljakute- ja muu puhkevarustus</u>	
prEN 1270:1997	Playing field equipment-- Basketball equipment-- Functional and safety requirements, test methods
<u>TC 139 Värvid ja lakid</u>	
EN ISO 1514:1997	Paints and varnishes-- Standards panels for testing (ISO 1514:1993)
prEN ISO 9020:1997	Binders for paints and varnishes-- Determination of free-formaldehyde content of amino resins-- Sodium sulfite titrimetric method (ISO 9020:1994, including Technical Corrigendum 1:1996)
prEN ISO 11908:1997	Binders for paints and varnishes-- Amino resins-- General methods of test (ISO 11908:1996)
prEN ISO 11909:1997	Binders for paints and varnishes-- Polyisocyanate resins-- General methods of test (ISO 11909:1996)0
prEN ISO 12944-3:1997	Paints and varnishes-- Corrosion protection of steel structures by protective paint systems-- Part 3: Design considerations (ISO/DIS 12944-3:1997)
prEN ISO 12944-5:1997	Paints and varnishes-- Corrosion protection of steel structures by protective paint systems-- Part 5: Protective paint systems (ISO/DIS 12944-5:1997)
prEN ISO 12944-7:1997	Paints and varnishes-- Corrosion protection of steel structures by protective paint systems-- Part 7: Execution and supervision of paint work (ISO/DIS 12944-7:1997)
<u>TC 150 Tööstuslikud mootorkärad. Ohutus</u>	
prEN 1175-1:1997	Safety of industrial trucks-- Electrical requirements— Part 1: General requirements for battery powered trucks
prEN 1175-2:1997	Safety of industrial trucks-- Electrical requirements— Part 2: General requirements of internal combustion engine powered trucks
prEN 1175-3:1997	Safety of industrial trucks-- Electrical requirements-- Part 3: Specific requirements for the electric power transmission systems of combustion engine powered trucks
<u>TC 151 Ehitusseadmed ja ehitusmaterjalimasinad. Ohutus</u>	
EN 12643:1997	Earth-moving machinery-- Rubber-tyred machines-- Steering requirements (ISO 5010:1992 modified)
<u>TC 154 Agregaadid</u>	
EN 933-1:1997	Tests for geometrical properties of aggregates-- Part 1: Determination of particle size distribution -- Sieving method
<u>TC 155 Plasttorustikud ja kanalisatsioonisüsteemid</u>	
EN 1636-3:1997	Plastics piping systems for non-pressure drainage sewerage-- Glass-reinforced thermosetting plastics (GRP) based on unsaturated polyester resin (UP) -- Part 3: Fittings
EN 1636-5:1997	Plastics piping systems for non-pressure drainage sewerage-- Glass-reinforced thermosetting plastics (GRP) based on unsaturated polyester resin (UP) -- Part 5: Fitness for purpose of the joints

EN 1636-6:1997	Plastics piping systems for non-pressure drainage sewerage-- Glass-reinforced thermosetting plastics (GRP) based on unsaturated polyester resin (UP) -- Part 6: Practices for installation
EN 1852-1:1997	Plastics piping systems for non-pressure underground drainage and sewerage-- Polypropylene (PP)-- Part 1: Specification for pipes, fittings and the system
EN 1862:1997	Plastics piping systems-- Glass-reinforced thermosetting plastics (GRP) pipes-- Determination of the relative flexural creep factor exposure to a chemical environment
EN ISO 13783:1997	Plastics piping systems-- Unplasticized poly(vinyl chloride) (PVC-U) end-load-bearing double socket joints-- Test method for leaktightness and strength while subjected to bending and internal pressure (ISO 13783:1997)
<u>TC 160 Kukkumiskaitse kõrgustes töötamisel, sh. kaitserihmad</u>	
prEN 1095:1997	Deck safety harness and safety line for use on recreational craft-- Safety requirements and test methods
<u>TC 162 Kaitseriietus, sh käekaitsevahendid ja päästevestid</u>	
prEN 1511:1997	Protective clothing against liquid chemicals-- Performance requirements for limited use chemical protective clothing or suits with liquid-tight connections between different parts of the clothing (type 3 limited use clothing)
prEN 1512:1997	Protective clothing against liquid chemicals-- performance requirements for limited use chemical protective clothing or suits with spray-tight connections between different parts of the clothing (type 4 limited use clothing)
prEN 1513:1997	Protective clothing against liquid and solid chemicals-- Performance requirements for limited use chemical protective garments providing chemical protection to parts of the body
<u>TC 163 Sanitaarseadmed</u>	
EN 695:1997	Kitchen sinks-- Connecting dimensions
<u>TC 164 Veevarustus</u>	
EN 817:1997	Sanitary tapware-- Mechanical mixers (PN10)- General specifications
<u>TC 165 Heitveetehnika</u>	
EN 476:1997	General requirements for components used in discharge pipes, drains and sewers for gravity systems
EN 1295-1:1997	Structural design of buried pipelines under various conditions of loading-- Part 1: General requirements
EN 1671:1997	Pressure sewerage systems outside buildings
<u>TC 167 Ehituskonstruksioonide toed</u>	
prEN 1337-9:1997	Structural bearings-- Part 9: Protection
prEN 1337-11:1997	Structural bearings-- Part 11: Transport, storage and installation
<u>TC 170 Oftalmoloogiline optika</u>	
prEN ISO 11980:1997	Ophthalmic optics-- Contact lenses and contact lens care products-- Guidance for clinical investigations (ISO/FDIS 11980:1997)
prEN ISO 11985:1997	Ophthalmic optics-- Contact lenses-- Ageing by UV and visible radiation (in vitro method) (ISO/FDIS 11985:1997)
prEN ISO 12864:1997	Ophthalmic optics-- Contact lenses-- Determination of scattered light (ISO/FDIS 12864:1997)
prEN ISO 12879	Ophthalmic optics-- Spectacle frames-- Fundamental requirements and test methods (ISO/FDIS 12870:1997)
prEN ISO 14534:1997	Ophthalmic optics-- Contact lenses and contact lens care products-- Fundamental requirements (ISO/FDIS 14534:1997)

prEN ISO 15004:1997	Ophthalmic instruments-- General requirements and test methods (ISO/FDIS 15004:1997)
<u>TC 175 Ümarpuit ja saepuit</u> EN 1315-2:1997	Dimensional classification-- Part 2: Softwood round timber
<u>TC 179 Gaasikütusel töötavad õhupuhurid</u> prEN 1020:1997	Non-domestic gas-fired forced convection air heaters for space heating not exceeding a net heat input of 300 kW, incorporating a fan to assist transportation of combustion air and/or combustion products
<u>TC 184 Tööstuskeraamika</u> EN 821-2:1997	Advanced technical ceramics-- Monolithic ceramics-- Thermo-physical properties-- Part 2: Determination of thermal diffusivity by the laser flash (or heat pulse) method
<u>TC 187 Tulekindlad tooted ja materjalid</u> prEN 993-10:1997	Methods of test for dense shaped refractory products-- Part 10: Determination of permanent change in dimensions on heating
prEN 1094-3:1997	Insulating refractory products-- Part 3: Classification of insulating products made from ceramic fibres
ENV 1402-2:1997	Unshaped refractory products-- Part 2: Sampling for testing
ENV 1402-6:1997	Unshaped refractory products-- Part 6: Measurement of physical properties
<u>TC 190 Valutehnoloogia</u> EN 1371-1:1997	Founding-- Liquid penetrance inspection-- Part 1: Sand, gravity die and low pressure die castings
EN 1559-1:1997	Founding-- Technical conditions of delivery-- Part 1: General
EN 1559-3:1997	Founding-- Technical conditions of delivery-- Part 3: Additional requirements for iron castings
EN 1560:1997	Founding-- Designation system for cast iron-- Material symbols and material numbers
EN 1561:1997	Founding-- Grey cast irons
EN 1562:1997	Founding-- Malleable cast irons
EN 1563:1997	Founding-- Spheroidal graphite cast irons
EN 1564:1997	Founding-- Austempered ductile cast irons
EN 1753:1997	Magnesium and magnesium alloys-- Magnesium alloy ingots castings
EN 1754:1997	Magnesium and magnesium alloys-- Magnesium and magnesium alloy anodes, incots and castings-- Designation system
<u>TC 192 Tuletõrjeteenistuse seadmed</u> prEN 1846-1:1997	Firefighting and rescue service vehicles-- Part 1: Nomenclature and designation
<u>TC 193 Liimid</u> prEN 828:1997	Adhesives-- Wettability-- Determination of measurement of contact angle and critical surface tension of solid surface
prEN 923:1997	Adhesives-- Terms and definitions
EN 1066:1997	Adhesives-- Sampling
EN 1067:1997	Adhesives-- Examination and preparation of samples for testing
<u>TC 194 Toiduga kokkupuutuvad nõud</u> prEN ISO 10993-1/REVIEW:1997	Biological evaluation of medical devices-- Part 1: Evaluation and testing (ISO/DIS 10993-1:1997)
<u>TC 197 Pumbad</u> prEN 809:1997	Pumps and pump units for liquids-- Common safety requirements

TC 201 Nahk- ja tehisnahktoodete ning jalatsite masinad. Ohutus

EN 930:1997 Footwear, leather and imitation leather goods manufacturing machines-- Roughing, scouring, polishing and trimming machines-- Safety requirements

EN 931:1997 Footwear manufacturing machines-- Lasting machines-- Safety requirements

TC 202 Valutööstuse masinad

EN 710:1997 Safety requirements for foundry moulding and coremaking machinery and plant and associated equipment

TC 206 Meditsiini- ja stomatoloogiamaterjalide ning vahendite biosobivus

EN ISO 10993-16:1997 Biological evaluation of medical devices-- Part 16: Toxicokinetic study design for degradation products and leachables (ISO 10993-16:1997)

TC 207 Mööbel

prEN 1725:1997 Domestic furniture-- Beds and mattresses-- Safety requirements and test methods

EN 12720:1997 Furniture-- Assessment of surface resistance to cold liquids (ISO 4211:1979 modified)

EN 12721:1997 Furniture-- Assessment of surface resistance to wet heat (ISO 4211-2:1993 modified)

EN 12722:1997 Furniture-- Assessment of surface resistance to dry heat (ISO 4211-3:1993 modified)

TC 210 Klaaskiuga tugevdatud plastmahutid ja -anumad

EN 976-1:1997 Underground tanks of glass-reinforced plastics (GRO)-- Horizontal cylindrical tanks for the non-pressure storage of liquid petroleum based fuels-- Part 1: Requirements and test methods for single wall tanks

EN 976-2:1997 Underground tanks of glass-reinforced plastics (GRP)-- Horizontal cylindrical tanks for the non-pressure storage of liquid petroleum based fuels-- Part 2: Transport, handling, storage and installation of single wall tanks

EN 977:1997 Underground tanks of glass-reinforced plastics (GRP)-- Method for one side exposure to fluids

EN 978:1997 Underground tanks of glass-reinforced plastics (GRP)-- Determination of factor α and factor β

TC 211 Akustika

prEN 1746:1997 Safety of machinery-- Guidance for the drafting of the noise clauses of safety standards

TC 215 Hingamis- ja anesteesiaaparatuur

prEN 793:1997 Particular requirements for safety of medical supply units

prEN 1819:1997 Laryngoscopes for tracheal intubation-- Particular requirements

TC 216 Keemilised desinfektsioonivahendid ja antiseptikumid

EN 1276:1997 Chemical disinfectants and antiseptics-- Quantitative suspension test for the evaluation of bactericidal activity of chemical disinfectants and antiseptics used in food, industrial, domestic, and institutional areas-- Test method and requirements (phase 2, step 1)

EN 1500:1997 Chemical disinfectants and antiseptics-- Hygienic handrub- - Test method and requirements (phase 2/step2)

prEN 1650:1997 Chemical disinfectants and antiseptics-- Quantitative suspension test for the evaluation of fungicidal activity of chemical disinfectants and antiseptics used in food, industrial, domestic, and institutional areas-- Test method and requirements (phase 2, step 1)

<u>TC 218 Kummi- ja plastvoolikud</u> prEN 1762:1997	Rubber hoses and hose assemblies for liquefied petroleum gas, LPG (liquid or gaseous phase), and natural gas up to 25 bar (2,5 MPa)-- Specification
prEN 1763-1:1997	Rubber and plastics tubing and hoses for use with propane and butane in the vapour phase-- Part 1: Requirements for rubber and plastics hoses and tubing-- Specification
<u>TC 224 Raalloetavad kaardid, nende liiteseadmed ja operatsioonid</u> EN 753-1:1997	Identification card systems-- Intersector thin flexible cards-- Part 1: General technical specifications
EN 753-2:1997	Identification card systems-- Intersector thin flexible cards-- Part 2: Magnetic recording technique
EN 1867:1997	Machine readable cards-- Health care applications-- Numbering system and registration procedure for issuer identifiers
<u>TC 225 Joonkodeerimine</u> EN 1635:1997	Bar coding-- Test specifications-- Bar code symbols
<u>TC 226 Teeseadmed</u> EN 1423:1997	Road marking materials-- Drop on materials-- Glass beads, antiskid aggregates and mixtures of the two
EN 1424:1997	Road marking materials-- Premix glass beads
EN 1436:1997	Road marking materials-- Road marking performance for road users
EN 1463-1:1997	Road marking materials-- Retroreflecting road studs-- Part 1: Initial performance requirements
<u>TC 231 Mehaaniline vibratsioon ja löögid</u> EN ISO 8662-8:1997	Hand-held portable power tools-- Measurement of vibrations at the handle-- Part 8: Polishers and rotary, orbital and random orbital sanders (ISO 8662-8:1997)
EN ISO 8662-12:1997	Hand-held portable power tools-- Measurement of vibrations at the handle-- Part 12: Sawn and files with reciprocating action and saws with oscillating or rotating action (ISO 8662-12:1997)
<u>TC 234 Gaasivarustus</u> prEN 1775:1997	Gas supply-- Gas pipework for buildings-- Maximum operating pressure ≤ 5 bar -- Functional recommendations
prEN 1918-1:1997	Gas supply systems-- Underground gas storage-- Part 1: Functional recommendations for storage in aquifers
prEN 1918-2:1997	Gas supply systems-- Underground gas storage-- Part 2: Functional recommendations for storage in oil and gas fields
prEN 1918-3:1997	Gas supply systems-- Underground gas storage-- Part 3: Functional recommendations for storage in solution-mined salt cavities
prEN 1918-4:1997	Gas supply systems-- Underground gas storage-- Part 4: Functional recommendations for storage in rock caverns
prEN 1918-5:1997	Gas supply systems-- Underground gas storage-- Part 5: Functional recommendations for surface facilities
<u>TC 236 Mittetööstuslikud käsi-gaasiventilid</u> prEN 331:1997	Manually operated ball valves and closed bottom taper plug valves for gas installations for buildings
<u>TC 248 Tekstiil ja tekstiilitooted</u> prEN ISO 105-Z03:1997	Textiles-- Tests for colour fastness-- Part Z03: Intercompatibility of basic dyes for acrylic fibres (ISO 105-Z03:1996)
prEN105-Z05:1997	Textiles-- Tests for colour fastness-- Part Z05: Determination of the dusting behaviour of dyes (ISO 105-Z05:1996)

prEN 1875-3:1997	Rubber- or plastics-coated fabrics-- Determination of tear strength-- Part 3: Trapezoidal method
prEN 1876-1:1997	Rubber- or plastics-coated fabrics-- Low-temperature tests- Part 1: Bending test
prEN 1876-2:1997	Rubber- or plastics-coated fabrics-- Low-temperature tests- Part 2: Impact test on loop
<u>TC 249 Plastid</u> EN ISO 1264:1997	Plastics-- Homopolymer and copolymer resins of vinyl chloride-- Determination of pH of aqueous extract (ISO 1264:1980)
EN ISO 1265:1997	Plastics-- Polyvinyl chloride resins-- Determination of number of impurities and foreign particles (ISO 1265:1989)
EN ISO 1624:1997	Plastics-- Vinyl chloride homopolymer and copolymer resins-- Sieve analysis in water (ISO 1624:1978)
EN 1842:1997	Plastics-- Thermoset moulding compounds (SMC_BMC)-- Determination of compression moulding shrinkage
<u>TC 250 Eurokoodid ehituses</u> ENV 1991-2-5:1997	Eurocode 1: Basis of design and actions on structures-- Part 2-5: Actions on structures-- Thermal actions
ENV 1995-2:1997	Eurocode 5: Design of timber structures-- Part 2: Bridges
<u>TC 252 Lapsehooldusvahendid</u> prEN 1466:1997	Child care articles-- Carry cost and stands-- Safety requirements and test methods
<u>TC 282 Veeldatud maagaasi kasutus- ja tootmisseadmed</u> EN 1474:1997	Installation and equipment for liquefied natural gas-- Design testing of loading/unloading arms
<u>TC 301 Maantee elektrisõidukid</u> EN 1986-1:1997	Electrically propelled road vehicles-- Measurement of energy performances-- Part 1: Pure electric vehicles
EN 1987-1:1997	Electrically propelled road vehicles-- Specific requirements for safety-- Part 1: On board energy storage
EN 1987-2:1997	Electrically propelled road vehicles-- Specific requirements for safety-- Part 2: Functional safety means and protection against failures
<u>ISO/TC 2 Kinnituselemendid</u> prEN ISO 1234:1997	Split pins (ISO/DIS 1234:1997)
<u>ISO/TC 17 Teras</u> EN ISO 377:1997	Steel and steel products-- Location and preparation of samples and test pieces for mechanical testing (ISO 377:1997)
<u>ISO/TC 34 Põllumajanduslikud toiduained</u> EN ISO 707:1997	Milk and milk products-- Guidance on sampling (ISO 707:1997)
<u>ISO/TC 43 Akustika</u> prEN ISO 140-1:1997	Acoustics-- Measurement of sound insulation in buildings and of building elements-- Part 1: Requirements for laboratory test facilities with suppressed flanking transmission (ISO/DIS 140-1:1997)
prEN ISO 140-8:1997	Acoustics-- Measurement of sound insulation in building elements-- Part 8: Laboratory measurements of the reduction of transmitted impact noise by floor coverings on a solid standard floor (ISO/DIS 140-8:1997)
<u>ISO/TC 61 Plastid</u> EN ISO 291:1997	Plastics-- Standard atmospheres for conditioning and testing (ISO 291:1997)

EN ISO 354:1993/A1:1997

Acoustics-- Measurement of sound absorption in a reverberation room-- Amendment 1: Test specimen mountings for sound absorption tests (ISO 354:1985/Amd1:1997)

CENELEC

prEN 45510-5-1:1997

Guide for procurement of power station equipment—
Part 5-1: Steam turbines

prEN 45510-5-2:1997

Guide for procurement of power station equipment—
Part 5-2: Gas turbines

prEN 45510-5-3:1997

Guide for procurement of power station equipment—
Part 5-3: Wind turbines

prEN 45510-5-4:1997

Guide for procurement of power station equipment—
Part 5-4: Hydraulic turbines, storage, pumps and pump-turbines

EESTI STANDARDITE KAVANDID

- 40 EVS-ISO/IEC 12207 Infotehnoloogia - Tarkvara elutsükli protsessid
40 EVS-ISO 6658:1997 Sensoorne analüüs. Metodoloogia. Üldjuhis

SEPTEMBRIS ON STANDARDIAMETI POOLT REGISTRISSE KANTUD

EE 01052973 ST 11-94 muud.1	Karamell	10 09 97
EE 01296445 TS 1-97	Mineraalvesi Värska	06 08 97
EE 10009893 TT 6-97	Keefir Fermer	08 09 97
EE 10029524 TS 6-97	HETR seeria elektrikilbid (transiitelektrikilbid)	09 09 97
EE 10029524 TS 7-97	HESI seeria moodulelektrikilbid	09 09 97
EE 10097265 TT 10-97 muud.1	Kulumuundur VA 2303	12 09 97
EE 10097265 TT 12-97 muud.1	Vedelike arvesti VA 2304	12 09 97
EE 10097265 TT 11-97 muud.1	Vedelike arvesti VA 2301	18 09 97
EE 10097265 TT 12-97 muud.2	Vedelike arvesti VA 2304	18 09 97
EE 10097265 TT 13-97 muud.2	Vedelike arvesti VA 2302	18 09 97
EE 10188231 TS 1-97	Pelmeenid ja vareenikud	01 09 97
EE 71051320 TS 1-97	Soolakala vaakumpakendis	19 09 97
EE 71051320 TS 2-97	Kalad marinaadis	19 09 97
EE 71051320 TS 3-97	Kuumsuitsu kala	19 09 97
EE 71051320 TS 1-97	Soolatud kalamari	19 09 97

Aru 10
Tallinn EE0003

Koostaja	Anne Laimets	492020
	Standardiosakond	492020
		493593
		492021
	Metroloogia ja akre- diteerimise osak.	498890
	Tehniline osakond	493541
	Raamatukogu	493532